

شیوه‌نامه تدوین و نگارش
پایان‌نامه کارشناسی ارشد
رشته حقوق

سال ۱۴۰۲

فهرست مطالب

الف) ساختار و طرح کلی پایان نامه.....	۴
۱-صفحات ابتدایی.....	۴
۱-۱ صفحه سفید.....	۴
۲-۱ صفحه بسم الله الرحمن الرحيم.....	۴
۳-۱ صفحه عنوان فارسی.....	۴
۴-۱ تأییدیه هیأت داوران (پس از دفاع).....	۴
۶-۱ صفحه تقدیم.....	۵
۶-۱ صفحه سپاسگزاری.....	۵
۷-۱ چکیده فارسی.....	۵
۸-۱ فهرست مطالب.....	۵
۹-۱ فهرست جدولها، شکلها، نمودارها، علائم و اختصارات (در صورت نیاز).....	۵
۱۰-۱ متن اصلی پایان نامه.....	۵
۱-۱۰-۱ مقدمه.....	۶
۲-۱۰-۱ فصل بندی متن پایان نامه.....	۶
۳-۱۰-۱ فهرست منابع.....	۶
۴-۱۰-۱ پیوست ها (در صورت لزوم).....	۶
۵-۱۰-۱ چکیده به زبان انگلیسی.....	۶
۶-۱۰-۱ صفحه عنوان به زبان انگلیسی.....	۶
۷-۱۰-۱ صفحه آخر.....	۷

ب) پانویس و منابع (شیوه ارجاع‌دهی و تهیه فهرست منابع و مأخذ)..... ۷

۱- پانویس ۷

۱-۱ پانویس توضیحی ۷

۱-۲ پانویس ارجاعی ۷

۱-۲-۱ ارجاع به کتاب: ۷

۱-۲-۲ ارجاع به مقاله ۸

۱-۲-۳ ارجاع به پایان نامه یا رساله ۸

۴- رجاع به منابع لاتین ۹

۲- ارجاع در فهرست منابع و مأخذ ۹

۱-۲ کتاب ۹

۲-۲ مقاله ۱۰

۳-۲ استناد به پایان نامه ۱۱

۳- نکات افزوده ۱۱

ج) حروف چینی و صفحه آرایی ۱۲

۱- حروف چینی ۱۲

۱-۱ انتخاب کاغذ ۱۲

۱-۲ قلم و فونت‌ها ۱۲

۱-۲-۱ قلم‌های فارسی ۱۲

۱-۲-۲ قلم‌های انگلیسی ۱۲

د) نگارش و ویرایش ۱۴

این شیوه‌نامه شامل مجموعه دستورالعمل‌ها و اصول نگارش برای یک‌سان سازی پایان‌نامه‌های موسسه آموزش عالی اشراق است که دانشجویان دوره کارشناسی ارشد حقوق باید پیش از نگارش پایان‌نامه با مطالعه دقیق آن به کارگیری همه موارد، پایان‌نامه‌های خود را بر اساس آن تنظیم کنند. این شیوه‌نامه در چهار بخش تنظیم شده است:

- (الف) ساختار و طرح کلی پایان‌نامه (شامل اجزای پایان‌نامه و شیوه چینش آنها)
- (ب) پاورقی‌ها و منابع (شیوه ارجاع‌دهی و تهیه فهرست منابع و مآخذ)
- (ج) حروفچینی و صفحه‌آرایی (شامل قلم‌ها، فونت‌ها و دیگر قواعد شکلی)
- (د) نگارش، ویرایش و شماره‌گذاری (شامل بایسته‌های دستورزبانی و محتوایی)

(الف) ساختار و طرح کلی پایان‌نامه

یکی از مهمترین بخشهای آماده‌سازی پایان‌نامه، رعایت ساختار مناسب و ترتیب چینش مطالب آن است. صفحات پایان‌نامه شامل سه دسته ابتدایی، اصلی و انتهایی هستند که ترتیب و دستورالعمل نگارش آنها بدین گونه است:

۱- صفحات ابتدایی

این صفحات شامل اولین صفحه پایان‌نامه تا قبل از متن اصلی است که موارد ذیل را در بر می‌گیرد:

۱-۱ صفحه سفید

بعد از جلد پایان‌نامه، یک صفحه سفید قرار می‌گیرد.

۱-۲ صفحه بسم الله الرحمن الرحيم

در صفحه‌های جداگانه، عبارت «بسم الله الرحمن الرحيم» به صورت ساده و در مرکز آن و بدون کادر و تزئینات نوشته می‌شود.

۱-۳ صفحه عنوان فارسی

روی جلد پایان‌نامه، پس از آرم دانشگاه، نام دانشگاه، دانشکده (به صورت کامل)، رشته، گرایش (در صورت وجود)، عنوان پایان‌نامه، اسامی استادان راهنما و مشاور و نویسندگان و نیز فصل و سال نوشته می‌شود.

۱-۴ تأییدیه هیأت داوران (پس از دفاع)

این صفحه، کپی صورتجلسه دفاع از پایان‌نامه /ساله است که به امضای اعضای هیأت داوران رسیده باشد.

۱-۱-۵ تعهدنامه اصالت پایان نامه

این صفحه، فرم تعهدنامه اصالت پایان نامه است که باید در زمان برگزاری جلسه دفاع به تأیید نماینده تحصیلات تکمیلی برسد.

۱-۶ صفحه تقدیم

این صفحه اختیاری است و در صورت تمایل، تنها یک صفحه به آن اختصاص داده می شود و متن آن با فاصله ۵ سانتیمتر از بالای صفحه نوشته می شود.

۱-۶ صفحه سپاسگزاری

این صفحه نیز اختیاری است و متن آن در یک صفحه با فاصله ۵ سانتیمتر از بالای صفحه قرار می گیرد

۱-۷ چکیده فارسی

چکیده شامل خلاصه ای از هدف یا مسأله پژوهش، روش شناسی، نتایج و تفسیر می شود که خواننده با مطالعه آن از محتوای پژوهش آگاه می شود. در چکیده از اشاره به تاریخچه، تفصیل اقوال، توصیف تکنیک ها، فصل بندی، ذکر منابع و آوردن فرمولها، نمودارها و جداول پرهیز شود.

- متن چکیده حداکثر باید ۳۳۳ کلمه باشد و در یک صفحه و در یک بند (پاراگراف) نگاشته شود.
- همچنین واژه های کلیدی در یک سطر جداگانه درج می شوند و تعداد آن بین ۵ تا ۸ کلمه است.
- کلمات کلیدی با نقطه «.» از یکدیگر جدا شوند.

۱-۸ فهرست مطالب

در فهرست مطالب عناوین در سمت راست و شماره صفحات در سمت چپ و مقابل عنوان مربوطه نوشته میشود. همچنین عناوین فصول، برجسته و متمایز از دیگر موارد میشود.

۱-۹ فهرست جدولها، شکلها، نمودارها، علائم و اختصارات (در صورت نیاز)

در صورت استفاده از جدولها، نمودارها، شکلها، علامتها و مخففها در پایان نامه، فهرستی از آنها در ابتدای پایان نامه آورده می شود. در سه مورد اول، ذکر شماره صفحه آنها نیز ضروری است.

۱-۱۰ متن اصلی پایان نامه

متن اصلی پایان نامه شامل قسمت های زیر است:

۱-۱۰-۱ مقدمه

مقدمه پایان نامه، انعکاس دهنده ساختار و محتوای آن و زمینه‌ساز آگاهی از موضوع و متن پژوهش است و باید به گونه‌ای نگاشته شود که خواننده را به مطالعه آن علاقه‌مند کند. بنابراین، باید ضمن تبیین کامل مسأله تحقیق، دلیل انتخاب و هدف از اجرای آن بیان گردد.

مقدمه به لحاظ ساختاری مستقل است و پیش از فصل نخست قرار می‌گیرد و در آن پس از بیان مسأله پژوهش به تبیین اهمیت (فایده)، پرسش‌ها، فرضیه‌ها، اهداف، روش و پیشینه پژوهش (جزئیات مطالعات علمی انجام شده در زمینه موضوع پایان نامه به ترتیب از قدیمی‌ترین تحقیقات صورت گرفته تا جدیدترین) پرداخته می‌شود. همچنین سازماندهی و فصل‌بندی پایان نامه نیز در مقدمه بیان می‌شود.

۲-۱۰-۱ فصل‌بندی متن پایان نامه

متن اصلی پایان نامه در چند فصل تنظیم می‌شود که تعداد فصل‌ها و حجم و عناوین هر یک به تناسب موضوع و با نظر استاد راهنما تعیین خواهد شد.

۳-۱۰-۱ فهرست منابع

براساس شیوه APA انجام شود.

۴-۱۰-۱ پیوست‌ها (در صورت لزوم)

در این بخش، تمام جدول‌ها، نمودارها، شکل‌ها، طیف‌ها، آمار و ارقام و نیز شرح مطالبی که تکمیل‌کننده برخی از اطلاعات نظری یا عملی مندرج در متن اصلی پایان نامه است و ترجیحاً به دلیل جلوگیری از طولانی شدن متن اصلی به خارج از آن منتقل شده، پس از فهرست منابع قرار می‌گیرند.

▪ در صورت زیاد بودن پیوست‌ها، عناوین هر کدام از آنها به ترتیب فصولی که در آن به کار برده شده‌اند، با شماره مشخص می‌شوند.

۵-۱۰-۱ چکیده به زبان انگلیسی

چکیده انگلیسی دقیقاً ترجمه همان چکیده فارسی و واژگان کلیدی است و در یک صفحه و یک بند نوشته می‌شود.

▪ حرف اول واژگان کلیدی با صورت بزرگ نوشته شود.

۶-۱۰-۱ صفحه عنوان به زبان انگلیسی

همه مواردی که در صفحه عنوان فارسی نگاشته شده، به زبان انگلیسی ترجمه می‌شود و با توجه به قلم‌ها و فونت‌های خاص در انتهای پایان نامه / رساله قرار می‌گیرد.

قبل از پشت جلد پایان نامه ، یک صفحه سفید A4 قرار داده میشود.

ب) پانویس و منابع (شیوه ارجاع دهی و تهیه فهرست منابع و مآخذ)

۱- پانویس

۱-۱ پانویس توضیحی

برای معادل اصطلاحات خارجی، شرح برخی اصطلاحات دشوار، توضیحات اجمالی یا ضروری که در خود متن آورده نشده است.

توجه: توضیحات و توصیفات به نسبت طولانی و همچنین پانویس های توضیحی می تواند در انتهای فصل ها قرار بگیرد.

۲-۱ پانویس ارجاعی

شامل مشخصات منابع استفاده شده در متن، اعم از کتاب، مقاله و... است. در ارجاع از شیوه لازم است از شیوه ارجاع دهی انجمن زبان های مدرن (MLA) که یکی از مهمترین و معتبرترین شیوه های ارجاع درون متنی است استفاده شود.

۱-۲-۱ ارجاع به کتاب:

▪ چنانچه کتابی برای اولین بار در تحقیق مورد استفاده قرار گیرد، باید با مشخصات زیر معرفی شود:

نام و نام خانوادگی نویسنده، نام اثر (به صورت ایتالیک، یا برجسته یا زیرخطدار)، شماره جلد (در صورت تعدد جلد ها)، نام ناشر، شماره چاپ، محل انتشار، سال انتشار، شماره صفحه مورد استفاده. مانند ارجاع زیر:

ناصر کاتوزیان، قواعد عمومی قراردادها، جلد سوم، شرکت سهامی انتشار، چاپ دوم، تهران، ۱۳۷۶، ص ۶۰

▪ اگر همین اثر مورد ارجاع، بلافاصله مورد استفاده قرار گیرد، لازم نیست هیچ مشخصاتی از این اثر ذکر شود. صرف ارجاع به «همان اثر» کفایت می کند. یعنی کافی است بنویسیم: همان، یا همان اثر.

البته اگر شماره صفحه مورد استفاده تغییر کرده باشد، ذکر شماره صفحه هم ضروری است.

- اگر در طول تحقیق به همان اثر قبلی مانند کتاب دکتر کاتوزیان استناد شود، در صورتی که صرفاً از همین یک اثر نویسنده در کل پایان‌نامه استفاده شده باشد، لازم نیست مشخصات کامل ذکر شود. معرفی نام و نام خانوادگی نویسنده و ارجاع به منابع پیشین و ذکر شماره صفحه کفایت خواهد کرد. مانند: ناصر کاتوزیان، پیشین، ص ۷۰
- اگر بیش از یک اثر نویسنده استفاده شده باشد، به جای کلمه «پیشین» نام آن اثر باید ذکر شود. مانند: ناصر کاتوزیان، مقدمه علم حقوق، ص ۴۸
- اگر کتاب استفاده شده، ترجمه باشد بعد از ذکر نام و نام خانوادگی نویسنده اصلی و نام اثر، نام مترجم ذکر می‌شود. مانند:
آنتونیو کاسسه، «حقوق بین‌الملل»، حسین شریفی طراز کوهی، میزان، چاپ سوم، تهران، ۱۳۹۱ ص ۲۴۵

▪ آثار بدون نام نویسنده

- اگر نام نویسنده مشخص نباشد، به جای نام نویسنده، عبارت «بی‌نا» یعنی "بدون نام" نوشته می‌شود.
- آثار بدون تاریخ
- اگر اثری در تحقیق استفاده شود که تاریخ انتشار نداشته باشد، به جای تاریخ انتشار، عبارت «بی‌تا»، یعنی «بدون تاریخ» نوشته می‌شود.

۲- ارجاع به مقاله

- در ارجاع به مقاله، به این شیوه عمل شود: نام و نام خانوادگی نویسنده، عنوان مقاله، مجله‌ای که مقاله در آن چاپ شده (به صورت ایتالیک یا بولد) شماره مجله، فصل و سال انتشار، شماره صفحات یا صفحه مورد استفاده. مانند:
- محسن محبی، «رویه داوری بین‌المللی درباره غرامت (دعاوی نفتی)»، مجله حقوقی، شماره ۳۵، ۱۳۸۵، ۷۰-۹

۳- ارجاع به پایان‌نامه یا رساله

- در ارجاع به پایان‌نامه کارشناسی ارشد و رساله دکتری، ذکر مشخصات نام و نام خانوادگی نویسنده، عنوان پایان‌نامه یا رساله، دانشکده مربوطه، سال دفاع، شماره صفحه مورد استفاده ضروری است. مانند:

لعیا جنیدی، «شنا سایی و اجرای آرای داوری خارجی»، دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران، ۱۳۷۹، ص ۱۴۸

قواعد مربوط به تکرار استفاده از منبع که در مورد ارجاع به کتاب‌ها ذکر شد، در این مورد هم لازم است رعایت شود.

۴- رجاع به منابع لاتین

در ارجاع به منابع انگلیسی یا فرانسه، از حیث قلمرو معرفی مشخصات، با منابع داخلی تفاوتی وجود ندارد جز اینکه: در ارجاع به منابع انگلیسی یا فرانسه از سمت چپ نوشته می‌شود.

Charles T. Kotuby Jr. and Luke A. Sobota, "General Principles of Law AND International Due Process", Oxford University Press, New York, 2017. P 205

- در ارجاع به منبع انگلیسی یا فرانسوی و یا هر زبان دیگر، به همان زبان ارجاع داده می‌شود.
- اگر بلافاصله از همان منبع استفاده شود با عبارت Ibid ارجاع داده می‌شود؛ مگر اینکه شماره صفحه مورد استفاده متفاوت باشد که در این صورت ذکر شماره صفحه هم ضروری است.
- اگر از همان منبع، با واسطه، یعنی بعد از اینکه چند منبع فاصله افتاد، استفاده شود، به این صورت ارجاع داده می‌شود که ابتدا نام و نام خانوادگی نویسنده نوشته می‌شود و سپس به ذکر عبارت op.cit و ذکر شماره صفحه اکتفا می‌شود. مانند:

Charles T. Kotuby Jr. and Luke A. Sobota, op.cit , p 174

۲- ارجاع در فهرست منابع و مآخذ

ارجاع در فهرست منابع و مآخذ به شیوه انجمن روانشناسی آمریکا (APA) انجام شود.

۱-۲ کتاب

- کتاب داری یک نویسنده:

نام خانوادگی نویسنده، نام کوچک نویسنده، (سال انتشار کتاب). **عنوان کتاب**. مکان نشر: نام ناشر
مانند: فیرحی، داود، (۱۳۹۹). **مفهوم قانون در ایران معاصر**. تهران: نشر نی.

- کتاب دارای دو یا سه نویسنده

نام خانوادگی نویسنده اول، نام کوچک نویسنده اول و نام خواندگی نویسنده دوم، نام کوچک نویسنده دوم
(سال انتشار). **عنوان کتاب**، مکان نشر: نام ناشر.

مانند: ممتاز، جمشید و رنجبریان، امیرحسین (۱۳۸۷). **حقوق بین‌الملل؛ شردو ستانه مخا صمات مسلحانه بین‌المللی**، تهران: میزان.

▪ کتاب دارای بیشتر از سه نویسنده

نام خانوادگی نویسنده اول، نام کوچک نویسنده دوم و دیگران (سال انتشار). **عنوان کتاب**، مکان نشر: نام ناشر.

مانند: آبادانی، فرهاد و دیگران (۱۳۵۲). **سخنرانی‌های نخستین دوره جلسات سخنرانی و بحث درباره زبان فارسی**. تهران: وزارت فرهنگ و هنر.

▪ کتاب ترجمه: هم نویسنده و هم مترجم دارد

نام خانوادگی نویسنده، نام کوچک نویسنده، (سال انتشار). **عنوان کتاب**. نام مترجم (ابتدا نام کوچک و سپس نام بزرگ). مکان نشر: نام ناشر.

مانند: کانت، ایمانوئل (۱۳۸۰). **فلسفه حق**. ترجمه منوچهر صانعی دره‌بیدی. تهران: نقش و نگار.

▪ کتاب بدون مولف، ولی دارای ویراستار، مترجم یا گردآورنده

اگر کتاب مورد نظر، کتابی باشد که دارای چند مقاله باشد و یک نفر آن مقالات را جمع‌آوری یا ویرایش و ترجمه و منتشر کرده باشد، مشخصات آن را به صورت زیر می‌نویسیم:

نام ویراستار یا مترجم (ابتدا نام خانوادگی و سپس نام کوچک نویسنده). (سال انتشار کتاب). **عنوان کتاب**، مکان نشر: نام ناشر.

مانند: باقری، محمود (ویراستار). (۱۳۸۸). **مکاتب فلسفی حقوق بین‌الملل**. تهران: میزان.

شریفی طراز کوهی، حسین (گردآورنده و مترجم). (۱۳۷۸). **جامعه مدنی جهانی**. تهران: دادگستر.

▪ کتاب‌های چند جلدی

اگر کتاب چند جلد داشته باشد، بعد از عنوان کتاب، شماره جلد (جلدها) را در پرانتز ذکر کنید.

کاتوزیان، ناصر (۱۳۸۵). **فلسفه حقوق** (جلد سوم). تهران: شرکت سهامی انتشار.

۲-۲ مقاله

نام خانوادگی، نام (سال انتشار مقاله)، عنوان مقاله، عنوان مجله (به صورت ایتالیک یا بولد)، دوره یا سال (شماره).

جنیدی، لعیا (۱۳۹۰). **نظریه حقوق فراملی، فصلنامه حقوق**، ۴۱ (۱).

▪ مقاله با دو نویسنده

نام خانوادگی نویسنده اول ، نام نویسنده اول و نام خانوادگی نویسنده دوم، نام نویسنده دوم (سال انتشار مقاله)، عنوان مقاله، عنوان مجله (به صورت ایتالیک یا بولد) ، دوره یا سال (شماره). مانند:

کاتوزیان، ناصر و محمدهادی عباسزاده (۱۳۹۲). حسن نیت در حقوق ایران، **فصلنامه حقوق**، ۴۳(۳).

۳-۲ استناد به پایان نامه

نام خانوادگی، نام (سال). عنوان پایان نامه، مقطع، نام دانشگاه. نام شهر.
شاهمرادی، عصمت (۱۳۹۰). راهکارهای حقوقی مقابله با فساد در دستگاه قضایی، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران، تهران

۳- نکات افزوده

- در فهرست منابع و مآخذ عنوان کتابهای فارسی را به صورت برجسته (Bold) و کتابهای لاتین را با خط شکسته (*italic*) و یا زیرخطدار (underline) مشخص کنید.
- در ارجاعات لاتین فقط حرف اول عنوان را با حروف بزرگ تایپ کنید.
- در صورتی که کتاب، چاپهای متعددی داشته باشد، نوبت چاپ را داخل پرانتز و بعد از عنوان ذکر کنید.
- اطلاعات اضافه مانند نوبت چاپ و شماره جلد، مانند «چاپ سوم» و «جلد دوم» را داخل پرانتز و بلافاصله بعد از عنوان و بدون استفاده از نقطه میان آنها ذکر کنید. مانند:
ناتل خانلری، پرویز (۱۳۶۵). **تاریخ زبان فارسی** (ویرایش دوم). تهران: نشر نو.
- چنانچه دو اثر یا بیشتر از یک نویسنده استفاده شده باشد، بعد از منبع اول، به جای نام خانوادگی و نام از خط تیره استفاده شود. مانند.
فیرحی، داود، (۱۳۹۹). **مفهوم قانون در ایران معاصر**. تهران: نشر نی.
_____ (۱۴۰۰). **دولت مدرن و بحران قانون**. تهران: نشر نی.

ج) حروف چینی و صفحه آرای

۱- حروف چینی

۱-۱ انتخاب کاغذ

کاغذ مورد استفاده برای تکثیر پایاننامه باید سفید و با کیفیت مرغوب و از نوع A4 و با قطع ۲۲×۲۲ سانتی متر است. و تا حد امکان از استفاده صفحات بزرگتر از A4 در پایاننامه خودداری شود؛ در صورت استفاده از چنین صفحات بزرگی، باید آن را از طریق گرفتن فتوکپی به صورت استاندارد و به قطع A4 درآورد. در صورت غیرعملی بودن این کار، صفحه بزرگ به قطع A4 تا گردد تا کاملاً در داخل پایاننامه صحافی شده قرار گیرد.

۲-۱ قلم و فونت‌ها

نوشتن بخش‌های مختلف پایاننامه با برنامه رایانه‌ای WORD (۲۰۰۷ به بعد) و با استفاده از قلم‌ها و اندازه‌های مناسب به شرح زیر صورت می‌گیرد.

۱-۲-۱ قلم‌های فارسی

متن اصلی پایاننامه می‌تواند با قلم «نازنین»، «زر» و یا «لوتوس» نوشته شود.

موقعیت استفاده از قلم	اندازه قلم	نام سبک	برجسته (Bold)
عنوان فصل	۲۰	Heading 1	✓
متن	۱۴	Normal	
زیر فصل ۱	۱۸	Heading 2	✓
زیر فصل ۲	۱۶	Heading 3	✓
زیر فصل ۳	۱۴	Heading 4	✓
زیر فصل ۴	۱۳	Heading 5	✓
زیر فصل ۵	۱۳	Heading 6	✓
پانویس	۱۰		

۲-۲-۱ قلم‌های انگلیسی

اندازه و سبک قلم‌های انگلیسی در قسمت‌های مختلف در جدول زیر نشان داده می‌شود. برای نگارش انگلیسی فقط از قلم «Times New Roman» اندازه قلم‌های انگلیسی یک شماره کوچکتر از فارسی است.

موقعیت استفاده از قلم	اندازه قلم	نام سبک	برجسته (Bold)
عنوان فصل	Times New Roman 19	Heading 1	✓
متن	Times New Roman 13	Normal	
زیر فصل ۱	Times New Roman 17	Heading 2	✓
زیر فصل ۲	Times New Roman 15	Heading 3	✓
زیر فصل ۳	Times New Roman 13	Heading 4	✓
زیر فصل ۴	Times New Roman 12	Heading 5	✓
زیر فصل ۵	Times New Roman 12	Heading 6	✓
پانویس	Times New Roman 9		

۲- صفحه آرایی

صفحات پایاننامه بدون استفاده از کادر یا سرصفحه تایپ میشوند. فاصله متن تا لبه کاغذ نیز به صورت

زیر خواهد بود.

حاشیه سمت راست صفحه: ۴سانتیمتر

حاشیه سمت چپ صفحه: ۳سانتیمتر

حاشیه بالای صفحه: ۳سانتیمتر

حاشیه پایین صفحه: ۳سانتیمتر

در تنظیم صفحات پایاننامه به اصول زیر توجه شود:

- فاصله بین سطرها به گونه‌ای تنظیم گردد که در هر صفحه بین ۲۲ تا ۲۴ سطر گنجانده شود.
- فاصله بین دو سطر پانویس به اندازه نصف فاصله سطر تعیین شده در متن اصلی است.
- سطر اول هر بند حدود ۱سانتیمتر جلوتر از کادر اصلی شروع می‌گردد.
- در نقل قول‌های طولانی، متن با تورفتگی (چپ چین) با متن اصلی متمایز می‌شود؛ در ایـن صورت دیگر نیازی به گیومه نیست.

- شماره و عنوان مربوط به هر شکل و نمودار در زیر آن و شماره و عنوان مربوط به هر جدول در بالای آن درج شود.
- اولین سطر از اولین صفحه هر فصل، پنج سطر پایین‌تر از دیگر صفحات آغاز می‌شود.
- صفحات ابتدایی پایان‌نامه تا قبل از فهرست (شامل بسم الله، عنوان، تقدیم، تقدیر و چکیده) شماره نمی‌خورد.
- ترتیب صفحات فهرست مطالب و دیگر فهرست‌ها با ابجد مشخص می‌گردد.
- شماره‌گذاری صفحات مربوط به متن اصلی پایان‌نامه نیز از مقدمه شروع می‌شود و با اعداد انجام می‌گیرد.
- شماره صفحات در پایین هر صفحه و در وسط آن درج گردد.
- صفحات عناوین فصول و چکیده و عنوان انگلیسی شماره نمی‌خورد؛ اما در شمارش محاسبه می‌گردد.
- زیر فصل‌هایی که با عدد مشخص می‌شوند، از راست به چپ شماره‌گذاری می‌شوند.
- صفحات پایان‌نامه/رساله باید بصورت یک رو چاپ شود.

(د) نگارش و ویرایش

نگارش پایان‌نامه باید روان و با استفاده از واژه‌ها و اصطلاحات رایج و بدور از تکلف و خالی از غلط‌های ادبی، زبانی و دستوری باشد.

به منظور پاسداری از زبان فارسی، باید از بکار گرفتن کلمات و اصطلاحات خارجی در متن پایان‌نامه خودداری گردد و از معادل فارسی آنها استفاده شود. در صورت استفاده از چنین کلماتی، با قید شماره در بالای معادل فارسی آن در متن به صورت پاورقی در پایین صفحه درج شود.

شیوه املا و دستور خط فارسی و نگارش کلمات باید تابع دستور العمل مصوب فرهنگستان زبان و ادب فارسی که قابل دسترسی در تارنمای آن است، باشد.

در باره قواعد اختیاری و ترجیحی فرهنگستان، باید رویه واحد و یکدستی در سراسر پایان‌نامه درپیش گرفته شود.